

OBSAH.

Úvodní část.

Stránka

Vchod. Rozdělení dějin železa	3
Vlastnosti a druhy železa i železných rud	4
O době a způsobu prvního objevu železa	11

I. Železo ve starověku.

A. Železářství starého Egypta	23
B. Semité	27
C. Národové arijsí (Ariové)	33
D. Jiní národové asijsí (Asiaté)	38
E. Řekové	40
F. Římané	45
G. Národové severoevropští. Barbaři ve smyslu Římanů	51

II. Železářství středověku.

Úvod do středověku	61
Výroba železa ve středověku	65
Zužitkování železa ve středověku	69
O vynálezu litiny. Přechod k novověku	70

Železářství nového věku.

Rozdělení novověku na dobu dřívější, přechodní a nejnovější	75
---	----

III. Novověku doba dřívější (asi 1500—1850).

Povšechný průběh	81
----------------------------	----

Přirozené zdroje českého železářství. Rudy a doly.

α Stručný přehled hornicko-geologický	85
β Železorudné doly české pánve silurské ve vrstvách hlavně komárovských	87

1) Doly u Staré Huti nad Berounem 88. 2) Doly na Krušné Hoře 88. 3) Doly u Kublova a na Hřebenech 92. 4) Doly v pořadí od Trubcska přes Svatou a Hředle až k Točnicku 93. 5) Doly v Hroudě u Zdic 94. 6) Doly u Zbirova a Cerhovic 95. 7) Doly na Radči a v jeho sousedství 96. 8) Doly v okolí rokycanském 98. 9) Doly na Stáhlavsku 101. 10) Doly Hůrecké pod Zďarem a Čihem 102. 11) Doly v okolí Strašic a sv. Dobrotivé 103. 12) Doly na Jedové Hoře 107. 13) Doly v okolí Jince a Mníšku 108. 14) Železorudné doly v okolí příbramském 112.

γ Železorudné doly v jiných částech země české	114
--	-----

1) Želez. doly v Rudohoří 115. 2) Želez. doly v Šumavě 116. 3) Želez. doly pod Krkonoši 117. 4) Želez. doly ve východních Čechách 118. 5) Želez. doly v jižních Čechách 119.

δ Obsah železných rud českých (dle analýze)	120
---	-----

Typický tvar a hlavní zařízení českých železáren v dřívější době novověku (asi od roku 1550 do 1850).

A. Vysoká pec dřívější doby i slevárna	127
B. Česká kujnárna i kovář (samokovna)	132
C. Uhlířství	141

Hlavnější železárny a železářské okresy dřívější doby novověké s historickými poznámkami i ze středověku.

A. Železárny panství Zbirovského	143
B. Železárny panství Hořovického	151
C. Železárny panství Krivoklátského	159
D. Železárny panství Dobříšského	160
E. Železárny města Rokycan v Klabavě	164
F. Jiné železárny v západních Čechách	166
G. Železárny v Ransku a Polníčce ve východních Čechách	167
H. Jiné železárny ve východních Čechách	167
Výkaz všech železáren v Čechách a jich výroba roku 1846	170
Doslov k železářství dřívější doby novověké	174

IV. Přechod dřívější doby novověké k době nejnovější. (Doba přechodní.) (1850—66 i do 1875).

Odborné označení doby přechodní.

Přehled poměrů	179
Tavení rud v přechodní době	180
Parostrojné dmychadlo	182
Kujnění suroviny v době přechodní: Puddlování a svařování; válcování	184
Zdroje českého železářství přechodní a nejnovější doby: Rudy nučické	190

Změny železáren českých v přechodní době (1850—66 i do r. 1875).

A. Předchozí změny	196
B. Hlavní změny do roku 1866	198
<i>Přehled všech železáren českých roku 1866</i>	200
Přehled výroby	203
Rozměry a výrobnost vysokých pecí	205
Železárny kladenské a k nim příslušné puddlárny ve Vlkyší a Nýřanech 1866 až 1875	207
C. Další hlavní změny od roku 1866 do r. 1875	217
<i>Přehled všech železáren v Čechách roku 1875</i>	218
Karlo-Emilova huť v Král. Dvoře (do r. 1875—80)	223
Vysoká pec „Bedřichova huť“ v Rokycanech	226
Rudohorská železářská a ocelářská společnost v Chomoutově	227
Teplická válcovárna (do r. 1875)	229
Panství Zbivov a jeho železárny majetkem Strousbergovým	231
D. Dodatky o těch dávných železárnách, které až do nejnovější doby na původních základech setrvaly (t. j. bessemerování a podb. neprovozovaly)	242
Železárny komárovské až do nejnovější doby	243
Železárny panství dobříšského až do nejnovější doby	253

	Stránka
Železárny zbirovské až do nejnovější doby	256
Železárny rokyčanské a sousední až do nejnovější doby	262
Doslov k „Přechodní době“ českého železářství	264

V. Nejnovější doba českého železářství.

A. Odborné označení a všeobecné objasnění nejnovější doby železářství vůbec	269
Besemerování 259. Thomasování 278. Martinování i Siemsenovy žárojemy 274. Ocel kelimková 275. Ocelová litina 276. Ohřivači větru žárojemové (vyzděné) 277. Zvýšení výroby vysokých pecí 277. Jiné pokroky a pokusy 279.	
B. Historický průběh nejnovější doby železářství v Čechách zvláště.	
a) Besemerování vůbec a v Teplicích zvláště (r. 1873)	281
b) Besemerování na Kladně (r. 1875)	283
c) Thomasování na Kladně (r. 1879)	285
d) Poldina huť na litou ocel (r. 1889—90)	290
e) Thomasování v teplické železárně (válcovně) r. 1880	290
ad e) Teplická plechárna (Feinblechwalzwerk) r. 1884	292
f) Česká montánní společnost (dříve Fürstenbergské železářny) v nejnovější době	293
g) Dva přehledy v nejnovější době činných železáren českých: 1890 a 1905	295
h) Porovnání výroby železa v Čechách a na Moravě s výrobou ve Štýrsku a Korutansku i v celém Rakousku 1875, 1890, 1905 304	

VI. Nynější stav železáren velkokapitálových v Čechách (1904—1907).

Předchozí poznámka (též „želez. Nostic-Rhinek) 307

A. Pražská železářská společnost. Její železárny na Kladně	309
Vysoké peci kladenské	309
Ocelárna kladenská	311
Válcovny kladenské	311
Přehled výroby od roku 1900	313
B. Česká montánní společnost. Její železárny v Králově Dvoře a v Staré Huti u Berouna	314
Vysoké peci a slevárna (Karlo-Emilova huť)	314
Ocelárna královodvorská	316
Plechárna (dříve Rudolfova huť teplická)	317
Železářna Stará Huť u Berouna	318
C. Závody Škodovy (Skoda-Werke) v Plzni	320
α Vývoj těchto závodů od jich založení	320
β Nynější stav závodů Škodových	323
Dotanky k terminolog. slovníku železářství	327

PŘÍDAVEK.

Dobývání kamenného uhlí v Čechách.

Část prvá. Dobývání kamenného uhlí černého.

Předchozí výklad	335
I. Radnické uložení kamenného uhlí na Brásích a v sousedství	337
II. Kladensko-buštěhradské uložení kamenného uhlí. (Se sousedním Rakovnickem a Slaným.)	
Předchozí výklad	341
Opravdové prozkoumání kamenouhelného útvaru u Kladna	343

	Stránka
Nález kamenného uhlí přímo na Kladně	344
Tři hlavní podniky k dobývání kamenného uhlí na Kladně a v okolí	345
A. Vývoj dolů pražské železářské společnosti v mírné hloubce	347
B. Vývoj dolů buštěhradských, svého času „císařských“	349
C. Vývoj dolů společnosti státních drah	351
Doslov k A, B, C. Hlubinné doly kladecké	361
D. Kamenouhelné doly libušínské	363
Dodatečné poznámky k dolům kladenským a libušínským	364
Poznámka o uhlí rakovnickém a slánském 370.	
III. Mirošovská pánev kamenouhelná	370
IV. Plzeňská pánev kamenouhelná	373
V. Žacléřská a svatoňovická pánev	376
Množství dobývaného kamenného uhlí (černého) 1875—1906 v Če- chách a v celém Rakousku	378

PŘÍDAVKU ČÁST DRUHÁ.

Dobývání hnědého uhlí v Čechách.

Všeobecné pojednání	381
Náčrtek vývoje dobývání hnědého uhlí	384
Množství dobývaného hnědého uhlí od roku 1860 do 1906 v Če- chách a v celém Rakousku	389